

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG 5850038
ชื่อโครงการ: การเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย
นักวิจัย: ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช (คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่)
Email address: drkorntat@hotmail.com
ระยะเวลาโครงการ: 1 ปี (ตั้งแต่ 1 เมษายน 2558 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2559)

พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีชายแดนติดกับ 4 รัฐประเทศมาเลเซีย ประกอบด้วย เปรลิส เคดาห์ เปรัก และกลันตัน เมืองชายแดนทั้ง 2 ประเทศมีลักษณะภูมิประเทศ วิถีชีวิต ความเชื่อที่ไม่แตกต่างกัน มีการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนแล้วทั้ง 2 ฝ่ายยังขาดความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างเป็นรูปธรรม การศึกษาการเปรียบเทียบมาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบ การท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 2 ประเทศ เปรียบเทียบมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน และกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกันระหว่างชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจ การสังเกต การจัดประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) แนวคิด เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต 4) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน 5) การบริการท่องเที่ยว 6) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 7) การประชาสัมพันธ์และการตลาด ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเทศไม่แตกต่างกัน ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์การจัดการท่องเที่ยวอย่างหลากหลาย ชุมชนมาเลเซียมีโครงสร้างการบริหารองค์กรรูปแบบเดียวกัน ทั้ง 2 ฝ่ายใช้วิถีชีวิตของผู้นในชุมชนและฐานทรัพยากรธรรมชาติมาให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ผลการเปรียบเทียบมาตรฐานพบว่า ชุมชนฝ่ายไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป เปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นแกนนำในการบริหารจัดการท่องเที่ยว มีโปรแกรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือกหลากหลาย ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนชุมชนใน 4 รัฐ มีการจัดตั้งองค์กรอย่างเป็นระบบโดยได้รับอนุมัติจากรัฐก่อนดำเนินการ ใช้หลักศาสนามากำหนดกฎกติกา ให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตาม ทำงานเป็นทีม มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างชัดเจน มีมาตรฐานด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ทั้ง 2 ฝ่าย มีมาตรฐานด้านที่พักเหมือนกัน และใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แต่มีปัญหาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเหมือนกัน ทั้ง 2 ประเทศ เห็นชอบร่วมกันทั้ง 7 มาตรฐาน 33 เกณฑ์ชีวิต แต่ให้ความสำคัญต่างกัน 16 เกณฑ์ชีวิต ชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรมีมาตรฐานที่เป็นจุดเด่น 10 ข้อของชุมชนมาเลเซียมาพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อไป

คำหลัก: การท่องเที่ยวโดยชุมชน, มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน, เมืองชายแดนไทย-มาเลเซีย

Abstract

Project code: RDG 5850038
Project title: The comparison of Community based tourism standard in five Southern Border Province (Satun, Songkhla Yala, Pattani and Narathiwat) and four States (Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia
Investigator: Dr.Prachyakorn Chaiyakot
Hatyai Business School, Hatyai University
Email address: drkorntat@hotmail.com
Project duration: 1 year (From 1 April 2015 to 31 March 2016)

The Five Southern Border Provinces, area consist of Satun, Songkhla, Pattani, Yala and Narathiwat that shares the border with four states of Malaysia; Perlis, Kedah, Perak, and Kelantan. These border towns have the perfect potential for tourism resources which include nature, history, custom, culture and the unique ways of life, they have also trade, investment, and tourism but lack cooperation of community-based tourism among them. Research of comparison community-based tourism management standard by border cities of Thailand-Malaysia had an aim to study the component of community-based tourism management, compare of the community-based tourism management standard by the communities of five Southern Border Provinces of Thailand and four States of Malaysia and determine standard community-based tourism together. Research instruments include surveys, observations, focus group discussion and depth interviews using the 7 dimension community – based tourism management standard questionnaire which consists of 1) concept and purpose of community-based tourism 2) nature conservation 3) preservation of culture, costume and the ways of life 4) sustainable management 5) tourism services 6) tourists safety 7) public relations and marketing We found that there are not differences of tourism resources, five Southern Border Provinces of Thailand having objectives of tourism managements, Malaysia communities having similar administrative structure and both using community unique ways of life and nature resources as tourist’s learning activities. The result of community-based tourism standard found that five Southern Border Provinces of Thailand having many objectives of tourism managements, giving opportunity to everyone as tourism leaders, several tour program for tourists, promoting local products meanwhile four States of Malaysia government having been into operation from the beginning, use of Islam beliefs and practices for preventing the violation of tourists, strong teamwork and having standard for tourist safety. Both have similar tourist accommodation standard and also use of online media to advertise community tourism but two sides have faced a similar